

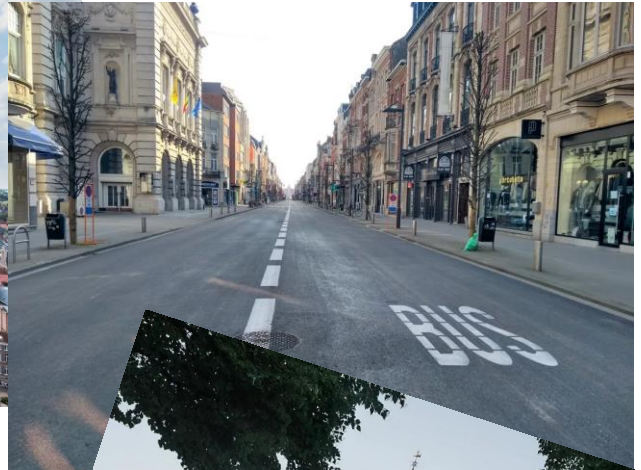
Urban circular strategy Leuven

Jan Mertens

Coordinator *'Platform Leuven Circulair'*

Leuven

How did we start?

- Inclusion of chapter on circular city in the 6-year programme of the local government
- Start from what is already there
- A platform with local stakeholders
- A learning strategy
- A pragmatic, flexible approach
- Political accountability

What do you need?

- A strategic analysis of local streams of resources (eg. Building materials, food, ...) → urban metabolism
- Make use of all the opportunities on national and European level (! The European Green Deal, Circular Economy Action Plan, ...)
- A network with other cities

Urban circular strategy

materiaalstromen om te gaan. Een richtinggevend concept daarbij is het 'Urban Resource Centre'⁵⁵ dat in het kader van de Urban Agenda is ontwikkeld. Doel daarvan is te komen tot een circulaire bedrijvencuster.

- Actie 01 | Kennis en netwerkvorming rond circulaire economie versterken bij de Leuvense bedrijven en integreren in de werking
- Actie 02 | Op basis van inzicht in de materiaalstromen en consumptiepatronen in de stedelijke economie kansen voor circulaire werkgelegenheid in beeld brengen en benutten
- Actie 03 | Aanwezige expertise bij de universiteit en bovenlokale netwerken inzetten voor nieuwe economische initiatieven (bv. start-ups, high-tech maakindustrie)
- Actie 04 | Kansen benutten om voor nu preciaire werkgelegenheid nieuwe circulaire perspectieven te bieden (rol van de sociale economie, kansen voor kortgeschoolden, ...)
- Actie 05 | Circulaire principes integreren in de keuzes voor en organisatie van bedrijfsterreinen en -ruimte

2.3.2. Circulair Bouwen

De bouwsector is een belangrijke sector, die zorgt voor het aanvoeren en wegvoeren van materialen in de stedelijke economie. Dat moet anders kunnen. De ontwikkeling van de circulaire stad is een enorme opportuniteit om nieuwe bouwpraktijken te ondersteunen met een gepaste infrastructuur voor het circuleren van materialen.

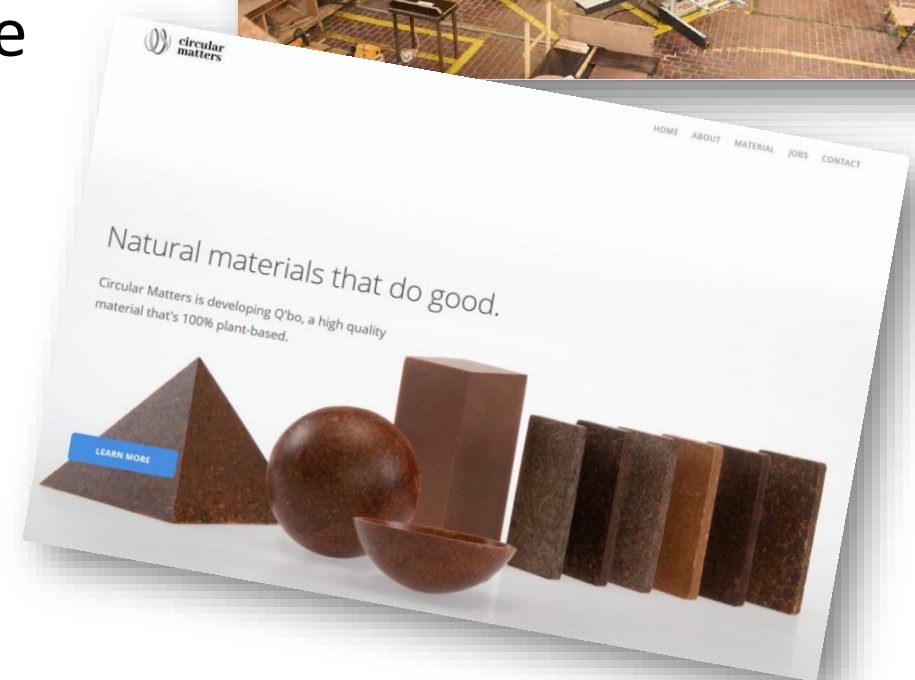
Binnen de bouwsector lopen er momenteel al veel innovatieve ontwikkelingen om de manier van bouwen, het ontwerp van gebouwen en de omgang met bouwmaterialen grondig te veranderen. Aanpasbare gebouwen kunnen gemakkelijk aangepast worden aan nieuwe functies. Door het integreren van circulaire principes in de bestekken kunnen nieuwe bouwpraktijken gestimuleerd worden. Via vormen van 'urban mining' kunnen we de stad gaan bekijken als een 'grondstoffenbibliotheek' in plaats van als een doorvoorhaven van materiaalstromen. Heel wat bouwmaterialen zijn te recupereren uit gebouwen en kunnen een nieuwe bestemming krijgen. Maar daartoe zijn wel de nodige instrumenten nodig, onder meer op het vlak van databeheer en de opmaak van vergunningen en verordeningen. Het zal belangrijk dit traject op gang te brengen samen met de actoren van de bouwsector en de kennisinstellingen en daarbij ervaringen uit andere steden te verwerken. In het kader van het project Pop-Machina wordt er al een tijd nagedacht over de uitwerking van een materialenbank. Verschillende initiatieven zijn al bezig met aanzetten van wat later een echte materialenbank kan worden. De uitdaging zal erin bestaan om al die dingen coherent te laten samensporen tot de meest optimale oplossing op Leuvense schaal. De stad heeft zich ten slotte ook geëngageerd om mee te werken aan de 'Green Deal Circulair Bouwen'⁵⁶ van de Vlaamse overheid. In het kader van die verbintenis zullen we de volgende jaren ook pilotprojecten opzetten. Het is bij dat alles belangrijk dat we zo optimaal mogelijk inspelen op subsidiemogelijkheden van de hogere overheden.

- Actie 06 | De actoren die in Leuven bezig zijn met bouwen verzamelen en ondersteunen rond de principes van circulair bouwen
- Actie 07 | Circuits opbouwen of ondersteunen die binnen de Leuvense regio bouwmaterialen opnieuw verzamelen en hergebruiken (voorwaarden creëren voor betere 'urban mining' door het uitwerken van een 'oogstkaart' en het aanpassen van geldende procedures en instrumenten)
- Actie 08 | Pilotprojecten van circulair bouwen opstarten of voorbereiden (materialenpaspoort, aanpasbaar en modulair bouwen, hergebruik van gebouwen, project voor Green Deal...)

Priority 1 | Circular entrepreneurship

- Circular business parks or buildings
- Stimulate start-ups
- Sustainable jobs for vulnerable people
- Investing in the economy of the future
- Partnership with university

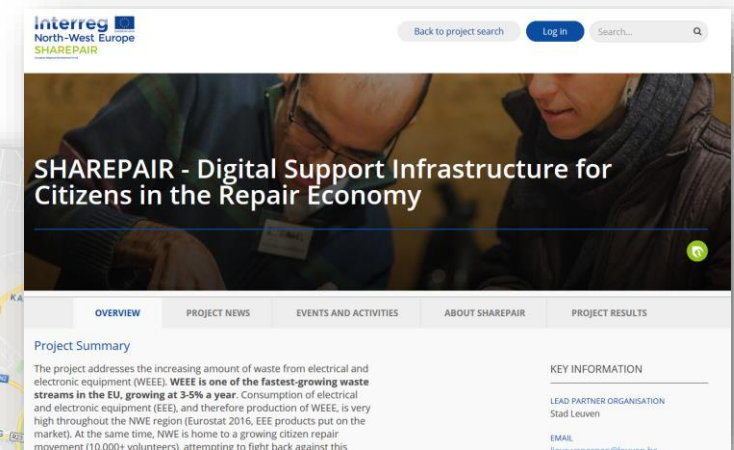
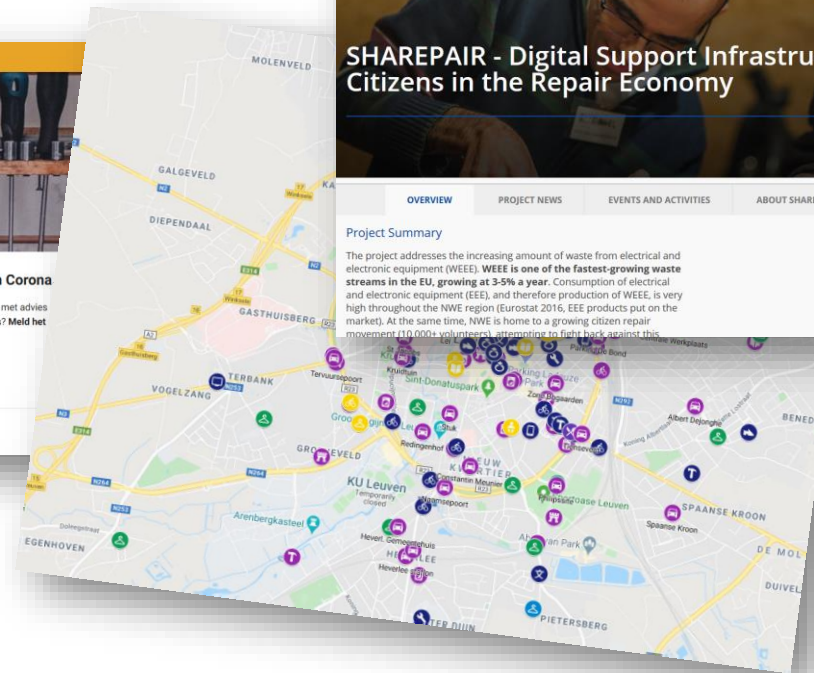
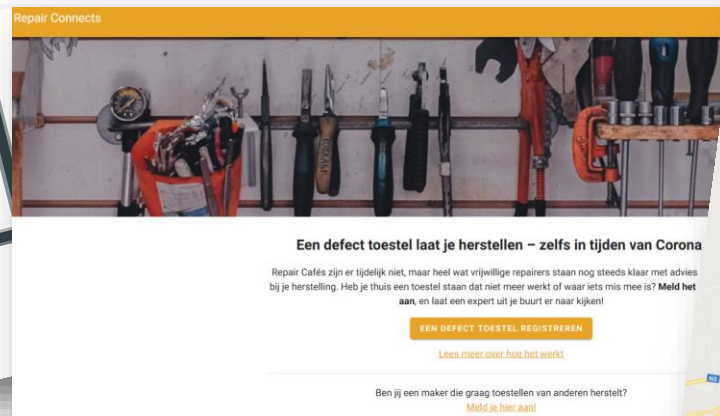
Priority 2 | Circular construction

- Circular adaptable buildings
- Urban mining, a city as a 'library' of resources
- New opportunities for resource streams until now considered as 'waste'
- Change building practices and culture

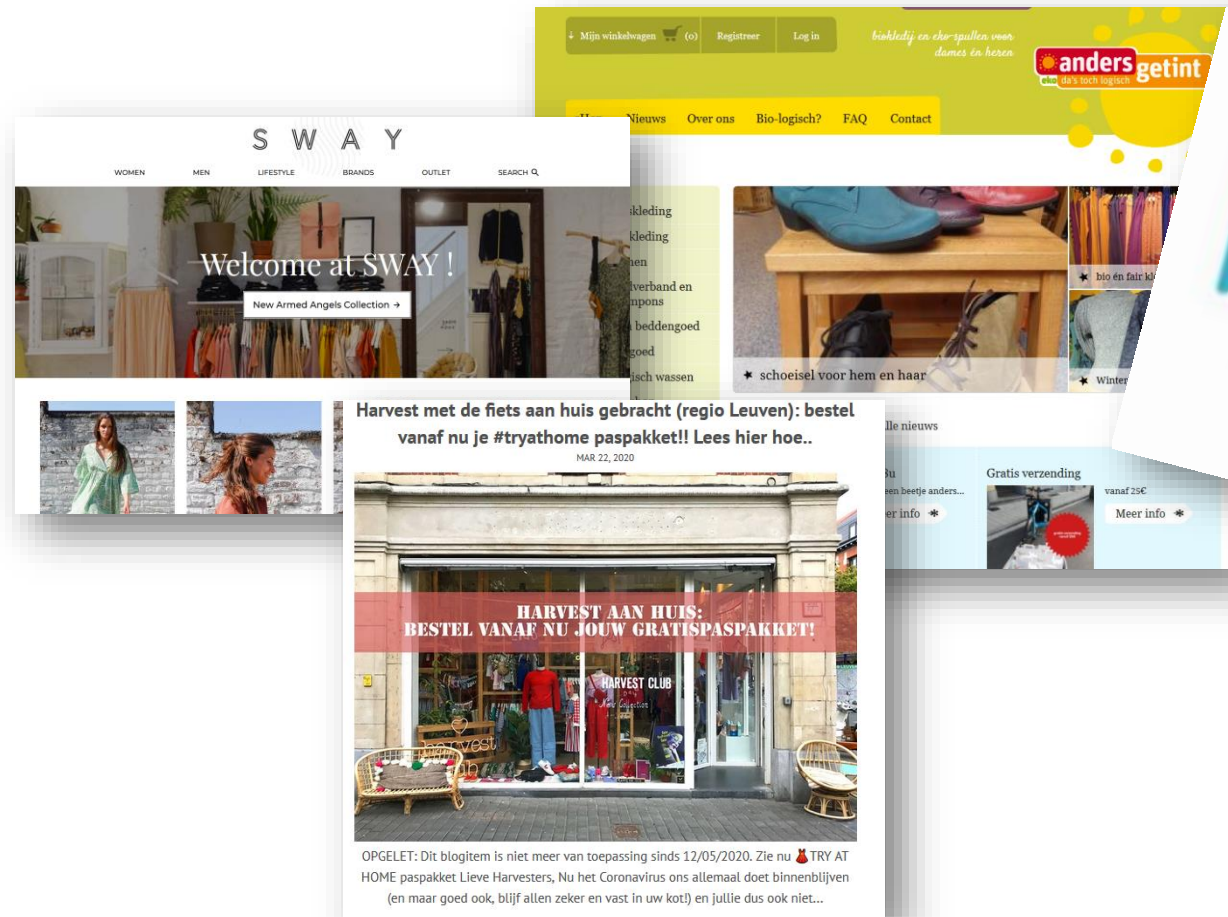
Priority 3 | Repair, share and reuse

- An active repair ecosystem (citizens and professionals)
- A sharing economy (as a commons)
- A culture of reuse

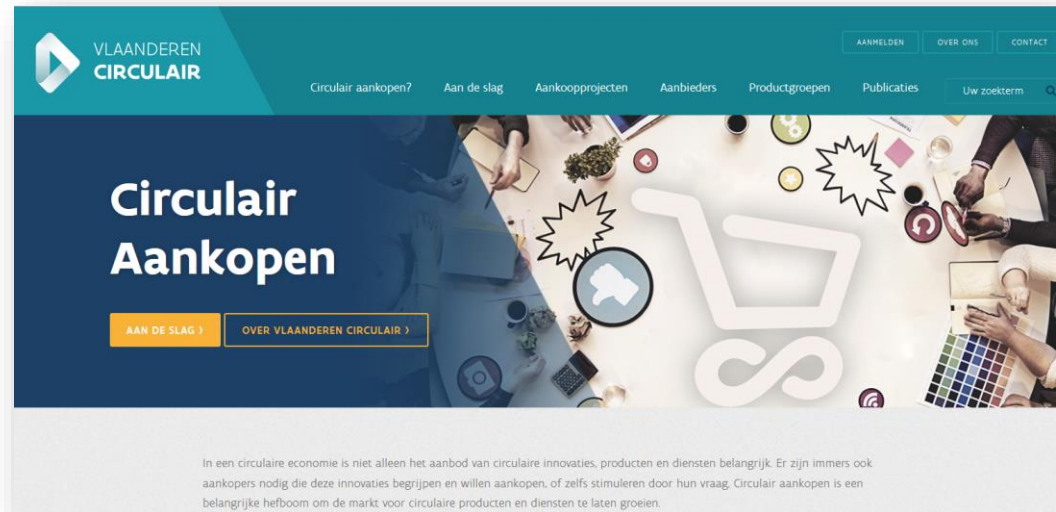
Priority 4 | Sustainable and circular consumption

- Circular fashion

Priority 5 | Develop knowledge and sustainably embed circular principles in policies

- Scientific work (data collection, stream analysis, ...)
- Monitoring system
- Procurement
- Make procedures circular

Priority 6 | Policy coherence with other urban strategies

- Check the other strategies (e.g. local food strategy, climate action plan) in order to have policy coherence

Timing and follow-up

Januari-februari 2020	Bespreking in college Toelichting in gemeenteraadscommissie
2020 – 2021	Algemeen Verder afwerken, formaliseren en verankeren stedelijke strategie (2020) Wetenschappelijke en economische onderbouw: analyse materiaalstromen en consumptie + verfijnen economische kansen (2020) Inschatten relevante steun- en samenwerkingsprogramma's (andere steden, EU, ...) in functie van strategische prioriteiten (2020) Finetunen optimaal mechanisme van sturing en opvolging (2021) Opstarten communicatie en communityvorming (2020) Opstarten nieuwe projecten (2020) Selectie mogelijke strategische projecten met partners (2021) Acties op te starten of voor te bereiden in 2020 Doelstelling 1: 01 Doelstelling 2: 06, 08, 09 Doelstelling 3: 10, 11 Doelstelling 4: 14 Doelstelling 5: 18, 20, 21, 24, 25, 27 Doelstelling 6: 28
2022 – 2024	Update stedelijke strategie beschikbaar (2022) Realisatie enkele projecten (materialenbank, circulair bouwproject, ...) Aankoopbeleid groep stad zit op een duurzaam circulair spoor Tussentijdse opvolging resultaten Evaluatie strategie en contouren volgende strategie (2024)

Voortgangsrapportage stedelijke strategie Leuven circulair | kwartaal 2 | 2020

Actie	Uitvoering	Status
Doelstelling 1 Circulair ondernemen in Leuven		
Actie 01 Kennis en netwerkvorming rond circulaire economie versterken bij de Leuvense bedrijven en integreren in de werking	Er was een overleg op 30/03 met mensen van VOKA en Leuven 2030 om verder na te denken over het idee van een soort toevoeging aan het VCDO-charter, met een koppeling aan de roadmap van Leuven 2030. Er is een project in voorbereiding voor de valorisatie van reststromen op C-Valley (Industrieterrein Haasrode), waarvoor de stad samenwerkt met VOKA, de bedrijventerreinmanager en mogelijk ook met de KU Leuven en OVAM. Focus kan zijn te werken met bedrijfsafval of te werken aan een prototype voor een deelplatform. In het prototypelab in de maakleerplek zal men met die reststroom plastic aan de slag gaan, samen met KU Leuven. Scenario's zijn in voorbereiding voor de invulling van de site Marie Thumas, met daarbij veel aandacht voor circulariteit. Rapport Circuler is verder afgewerkt. Er wordt verder nagedacht over het model van een circulaire hub (= ontzorgtraject voor economische actoren) in functie van een mogelijk pilotproject. Agendering deelstrategie op platform van september.	In uitvoering
Actie 02 Op basis van inzicht in de materiaalstromen en consumptiepatronen in de stad economische kansen voor circulaire werkgelegenheid in beeld brengen en benutten	Vorbereidende besprekingen zijn bezig om te komen tot een studie over het stedelijk metabolisme en de samenhang met een werkbaar monitoringmodel. Vanuit KU Leuven en Leuven 2030 wordt bekeken of we tot een concreet model kunnen komen. In die context zullen we bekijken hoe we best de economische vertaling daarvan uitwerken, in de vorm van na R&D tot economische valorisatie te komen via een ontzorgtraject voor een cluster van bedrijven.	In voorbereiding
Actie 03 Aanwezige expertise bij de universiteit en bovenlokale netwerken inzetten voor nieuwe economische initiatieven (bv. start-ups, high-tech maakindustrie)	De plannen voor de Maakleerplek zullen ook mee gericht zijn op de ontwikkeling van een circulair prototypelab, samen met de KU Leuven.	In uitvoering
Actie 04 Kansen benutten om voor nu precieze werkgelegenheid nieuwe circulaire perspectieven te bieden	MAAKbar werkt aan een project voor een opleiding tot electroreparider, in samenwerking met Curious, voor kwetsbare doelgroepen. Stad Leuven is partner in dat project.	In uitvoering